

Informovaný souhlas s léčbou botulotoxinem

Botulotoxin je toxin přirozeně produkováný bakterií *Clostridium botulinum*. Přestože přírodní bakteriální toxin je jednou z nejjedovatějších látek vůbec, je léčené použití botulotoxinu zcela bezpečné a v žádném případě nemůže ohrozit život pacienta otravou. Pro léčebné nebo kosmetické použití je totiž vyráběn biotechnologickými postupy ve formě, která umožňuje jeho bezpečné skladování, ředění i aplikaci. Botulotoxin působí tak, že blokuje přenos nervového vzruchu na svalová vlákna a způsobí tak dočasné ochrnutí svalu – sníží svalové napětí a svalovou sílu. Podává se proto v těch případech, kdy je potřeba zmírnit nepotlačitelné stahy a napětí svalů. Jedná se hlavně o stavy po poškození mozku nebo míchy (po cévních mozkových příhodách, úrazech, po dětské mozkové obrně, při roztroušené skleróze apod.), které bývají provázeny spasticitou, tzn. zvýšením svalové aktivity omezující pohyb končetiny. Dalším důvodem může být blefarospasmus, faciální hemispasmus, ale také migréna a řada jiných onemocnění. Účinek botulotoxinu po aplikaci se neobjeví ihned, ale asi po týdně od aplikace, maximálního účinku se dosahuje přibližně za měsíc po podání. Botulotoxin normálně působí 3-4 měsíce, někdy i déle. Efekt je však vždy přechodný, protože nervová zakončení po čase vytváří se valy nová spojení. Botulotoxin se podává do svalů injekcí a po odeznění jeho účinku je potřeba aplikaci opakovat. V řadě případů, ale nikoli vždy, je k přesnému podání toxinu do konkrétního svalu potřebná kontrola pomocí ultrazvuku nebo elektrické stimulace.

NEŽÁDOUCÍ ÚČINKY: Stejně jako všechny účinky botulotoxinu jsou i případné nežádoucí účinky vždy přechodné a často trvají kratší dobu než léčebný efekt. Při aplikaci do oblasti obličeje (z důvodů blefarospasmu, faciálního hemispasmu, migrény, kosmetické aplikace) se může objevit pokles očního víčka nebo nemožnost dovřít oko, dvojité vidění, pokles ústního koutku, slabost svalů obličeje, potíže s artikulací, zvýšené slzení, nebo naopak suché oči. Při aplikaci do oblasti končetin (zejména po cévních mozkových příhodách nebo jiném poškození mozku nebo míchy) může dojít k výraznějšímu než požadovanému oslabení končetin s dočasným zhoršením funkce končetiny, zhoršení chůze. Jde tedy o opačné efekty, než kterých chceme léčbou dosáhnout. Podobně ke zhoršení funkce končetiny může dojít při nechtěné aplikaci do jiného, než předem určeného svalu. Dále se mohou objevit obecné nežádoucí účinky jakékoli nitrosvalové injekce – bolest nebo krevní podlitina v místě vpichu, celková únavnost, malátnost, zvýšená teplota, alergické reakce. Tyto nežádoucí účinky jsou obvykle velmi mírné, i když alergie obecně mohou vzácně být život ohrožující.

ALTERNATIVA VÝKONU: Alternativně lze použít tzv. myorelaxancia (léky ve formě tablet na uvolnění svalů, užívané často také k léčbě onemocnění páteře). Jejich účinek ale není omezený jen na postižené svaly a je obecně malý. Botulotoxin je považován za lék výrazně účinnější.

Informujte prosím svého lékaře, pokud užíváte **léky ovlivňující krevní srážlivost**, pokud trpíte nakažlivou infekční nemocí, pokud u Vás aktuálně probíhá infekční onemocnění (angína, nachlazení apod.)

Podmínkou léčby botulotoxinem je dostatečná spolupráce nemocného. Je nutné absolvovat potřebná kontrolní vyšetření ke zjištění efektu léčby, dodržovat doporučené intervaly mezi aplikacemi. Základní podmínkou při léčbě spasticity končetin botulotoxinem po poškození mozku a míchy je ale zejména pravidelná a dostatečně intenzivní rehabilitace – „strečing“ postižených svalových skupin po celou dobu léčby. Bez toho je efekt této nákladné léčby nedosatečný.

**Nemocnice
Náchod**

Neurologické oddělení
Oblastní nemocnice Náchod a.s.
Purkyňova 446, Náchod, tel.: 491 601 213

Potvrzuji, že jsem byl(a) lékařem informován(a) o povaze svého onemocnění a vhodnosti léčby opakovanými injekcemi botulotoxinem. Byl(a) jsem informován(a) o podmínkách léčby a možných nežádoucích účincích a všem uvedeným skutečnostem jsem porozuměl(a). Beru na vědomí, že v případě zjištění závažné nespolupráce během léčby, zejm. neprovádění protahovacích cviků, bude léčba botulotoxinem ukončena.

Jméno pacienta, r.č.:

Podpis pacienta:

Podpis lékaře:

V Náchodě Datum: